

«Κατάθεση ψυχῆς»¹.

Ἰδού λοιπόν ἐνώπιόν σας ὁ Ἐπίσκοπός σας, βαθειά συγκινημένος ἀπό τόν πλοῦτο τῆς ἀγάπης Σας ὅπως αὐτή ἐκφράζεται πληθωρικά καί οὐσιαστικά αὐτή τήν ὥρα. Εὐχαριστῶ μέ καρδιακή εὐγνωμοσύνη ὅλους σας, τούς θεοτιμήτους ποιμένες, τούς ἐντίμους ἄρχοντες, τόν εὐλογημένο λαό τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ἀποψινή σας παρουσία πού μέ γεμίζει μέ συγκίνηση καί χαρά. Εὐχαριστῶ ὅλους τούς καλούς μου συνεργάτες, κληρικούς καί λαϊκοὺς στό γεώργιο τοῦ Κυρίου μας, πού συνοδοιποροῦν δημιουργικῶς μαζί μου ὅλα αὐτά τά χρόνια. Ἀνάμεσά τους εἶναι καί ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐκοπίασαν πολύ γιά τήν προετοιμασία τῆς ἀποψινῆς ἐκδηλώσεως, ὡς καί γιά τήν ἔκδοση τοῦ ἤδη ἐμβριθῶς παρουσιασθέντος, ὑπό τοῦ ἐλλογιμωτάτου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Παναγιώτου Σκαλτσῆ, βιβλίου ὑπό τόν τίτλο: «Ἐν Συγγραφαῖς». Σᾶς εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας κ. καθηγητά, ὡς καί τήν ἐκλεκτή παιδαγωγό καί φιλόλογο καθηγήτρια κ. Ἀλεξάνδρα Μπαῖρα γιά τήν φωτισμένη προσλαλιά της.

Μέ δισταγμό, εἶναι ἡ ἀλήθεια, ὅτι δέχθηκα τήν πρόταση γιά τήν πραγματοποίηση τῆς ἀποψινῆς ἐκδηλώσεως. Ὑποχώρησα μόνον πρός χάριν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία, μόνη αὐτή, ὡς κιβωτός σωτηρίας καί μητέρα φιλόστοργος, ἀξίζει νά τιμᾶται

¹ Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεολόγου, ἐκφωνηθεῖσα κατὰ τήν ἐπετειακὴ ἐορταστικὴ ἐκδήλωση πού πραγματοποιήθηκε τήν Δευτέρα 8 Μαΐου 2023 στό ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Σερρών, μέ ἀφορμὴ τήν συμπλήρωση εἴκοσι χρόνων καλλικάρπου Ποιμαντορίας του στήν Ἱερά Μητρόπολη Σερρών καί Νιγρίτης.

πάντοτε καί νά μεγαλύνεται. Ἐξομολογητικῶς καταθέτω στήν ἀγάπη σας ὅτι ἡ ἐπέτειος συμπληρώσεως, χάριτι Θεοῦ, αὐτῶν τῶν 20 χρόνων ἀρχιερατικῆς διακονίας μου, δέν εἶναι γιά μένα αἰτία κάποιας καυχήσεως, ἐφησυχασμοῦ, αὐτοθαυμασμοῦ. Τό ἀντίθετο μάλιστα. Μπροστά στά μάτια μου ἔχω πάντοτε τίς ἀτέλειες, τίς δυσκολίες μου, τά λάθη μου, ὅσα θά μπορούσαν νά εἶχαν γίνει καί δέν ἔγιναν. Ἐκανα ὑπακοή ὅμως στήν φιλοπάτορα ἐπιθυμία τῶν παιδιῶν μου νά γίνη αὕτη ἡ ἐκδήλωση γιά νά θυμίσω στόν ἑαυτό μου τό χρέος, τήν εὐθύνη, τό καθῆκον, τήν ἀποστολή, τό ἔργο, τό ὄραμα. Ἀναστοχασμός, περίσκεψη, ἀναβαπτισμός εἶναι θαρρῶ οἱ σωστές λέξεις πού ἐκφράζουν τό ἥθος τῆς ἀποψινῆς ἐκδηλώσεως. Μόνο μέσα ἀπό αὐτήν τήν προοπτική δικαιολογεῖται, φωτίζεται, ἀποκτᾶ νόημα ἡ παροῦσα σύναξις. Πρός τοῦτο διαφωτιστικός καί ἀποκαλυπτικός καί στήν παροῦσα περίσταση εἶναι ὁ λόγος τοῦ Κυρίου μας: «Καί ὅταν ποιήσετε πάντα τά διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμέν, ὅτι ὁ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν» (Λκ. ιζ',10). Τόσο ἀπλά, τόσο δυνατά, τόσο ἀληθινά.

Ἐπιτρέψτε μου, ὅμως, ἀντί ἄλλης ἀναφορᾶς στήν οὕτως ἢ ἄλλως ταπεινή καί φτωχή μου διακονία αὐτά τά χρόνια κοντά σας, πού εἶναι ἐγχείρημα ἐκ τῶν πραγμάτων δύσκολο καί ἐπικίνδυνο καί γιά μένα καί γιά σᾶς· γιά μένα μέν διότι ἀνοίγεται ἐμπρός μου ὁ κρημνός τοῦ ἐφησυχασμοῦ καί τοῦ αὐτοθαυμασμοῦ· γιά σᾶς δέ διότι ἐλλοχεύει πάντοτε ὁ

πειρασμός τῆς παρερμηνείας καί τοῦ σκανδαλισμοῦ. Ἐπιτρέψτε μου λέγω, μέ ἀπλότητα νά σταθῶ σέ τρεῖς βαρύτιμες στιγμές τῆς ζωῆς μου. Νά ἀνακαλέσω ἀπό τήν καρδιά στά χεῖλη μου, συναισθήματα, καθαρά, ἀνέγγιχτα ἀπό συμβατικότητες καί καθωσπρεπισμούς. Νά ξαποστάσω λίγο ἀπό τόν παρόντα τραχύ ἀνήφορο στό στασίδι τῆς πίστεως καί τῆς μνημοσύνης.

2 Ἰουνίου 1992! Λίγες ἡμέρες πρὶν τήν εἰς διάκονον χειροτονία μου καί τήν πραγματοποίηση τοῦ ὀνείρου. Ὁ πατέρας μου, ὁ ἀπλός, ὀλιγογράμματος ἀλλά σοφός πατέρας μου, ὁ κυρ Ἀπόστολος, μέ πιάνει ἀπό τό χέρι καί καθόμαστε στόν κήπο τοῦ πατρικοῦ μου σπιτιοῦ λέγοντάς μου:

«Παιδί μου ἀγαπημένο, ξέρεις πολύ καλά ὅτι ἡ μητέρα σου κι ἐγώ πονᾶμε πολύ αὐτήν τήν στιγμή. Ἄλλα ὄνειρα εἶχαμε γιά σένα. Δέν θά σταθοῦμε ὅμως ἐμπόδιο, γιατί σ' ἀγαπᾶμε. Ἐστω καί ἂν δέν θέλαμε νά τό παραδεχθοῦμε, τό γνωρίζαμε καλά, ὅτι γιά σένα ὁ Θεός ἐτοίμαζε ἕναν ἄλλον δρόμο. Θέλω λοιπόν, ἐγώ ὁ πατέρας σου, νά σοῦ πῶ τά ἐξῆς. Ἐκίνησα τήν ζωή μου, ὅπως ξέρεις, ὡς τσομπάνης, ἐκεῖ στό ἐλατοσκέπαστο χωριό μου. Ξέρω καλά, λοιπόν, ὅτι ἡ ζωή τοῦ τσομπάνη ἔχει δυσκολίες, ἀγωνίες, κινδύνους, κόπο, μοναξιά. Ὁ τσομπάνης κουράζεται καί πασχίζει γιά τό κοπάδι του. Νά τοῦ βρεῖ καθαρή τροφή, νά τό προφυλάξει ἀπό τά ἀγρίμια, ἀλλά καί τούς κακοὺς τσομπάνηδες, πού θέλουν νά κλέψουν τόν κόπο, πού καιροφυλαχτοῦν μέσα στό σκοτάδι τους γιά τό κακό, ἀλλά καί

νά ήμερέψει τά ἀτίθασα, νά ένθαρρύνει τά φοβισμένα. Αὐτά καί ἄλλα πολλά συνθέτουν τήν ζωή τοῦ τσομπάνη. Καί σύ ἕνας ἄλλος τσομπάνης ξεκινᾷς νά γίνεις, παιδί μου. Καί τό ποίμνιο αὐτό τό λογικό, εἶναι δυσκολοκυβέρνητο, παιδί μου, ἀπαιτητικό καί ἀπρόβλεπτο. Ἀλλά ἀσφαλῶς καί ἀπείρως πιό πολύτιμο καί εὐλογημένο, γιατί ὁ ἴδιος ὁ Θεός θέλησε νά γίνη ὁ ποιμένας του. Νά θυμᾷσαι τόν λόγο μου πάντοτε. Νά ἔχεις πίστη καί δύναμη. Ὁ Θεός βλέπει! Ἐχε τήν εὐχή μου». Τότε λίγα κατάλαβα. Ὁ ένθουσιασμός βλέπετε. Σήμερα ὅμως πολύ περισσότερα. Καί κυρίως πόσο δίκιο εἶχε. Πατέρα μου σ' εὐχαριστῶ. Ἐκεῖ πού εἴσθε στόν οὐρανό πλέον μαζί μέ τή μάνα μου μήν μέ ξεχνᾷτε! Μᾶς λείπετε πολύ. Στά ἀδέλφια μου καί σέ μένα.

21 Ἰουνίου 2003! Σημαδιακός μῆνας γιά τήν ζωή μου ὁ Ἰούνιος. Μόλις εἶχε τελειώσει ἡ ἱερά ἀκολουθία τῆς ένθρονίσεώς μου στήν εὐλογημένη αὐτή Μητρόπολη. Οἱ προσδοκίες πολλές, οἱ ἐλπίδες χρηστές, ἡ εὐθύνη μεγάλη. Μέ πλησιάζει στόν Ἐπισκοπικό θρόνο ἕνας ἄγνωστός μου κύριος, προχωρημένης κάπως ἡλικίας. «Δεσπότη μου, μοῦ λέει, φιλώντας μου τό χέρι. Εὐχομαι ὁ καλός Θεός νά σοῦ χαρίσει πολλά χρόνια ζωῆς νά μᾶς ποιμαίνεις μέχρι τά βαθειά γεράματα. Περισσότερο ὅμως Τόν παρακαλῶ νά σοῦ χαρίζει ὑπομονή νά μᾶς ὑπομένεις καί φώτιση γιά νά μᾶς καθοδηγεῖς κατά τό θέλημά Του». Μοῦ φίλησε τό χέρι καί ἔφυγε. Σήμερα, μετά ἀπό εἴκοσι χρόνια, φέρνω τήν μορφή του μέ συγκίνηση στόν νοῦ μου καί

ξαναθυμᾶμαι τήν σοφή εὐχή του. «Νά ἔχεις ὑπομονή νά μᾶς ὑπομένεις καί ἅγια φώτιση νά μᾶς καθοδηγεῖς». Πόσες φορές δέν τόν θυμήθηκα αὐτά τά εἴκοσι χρόνια! Λόγια ἀληθινά, σοφά, ἅγια. Ἐλεγε τά ὅμοια μέ θαυμαστή ἀκρίβεια πρὶν εἴκοσι αἰῶνες καί ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος στόν μαθητή του Πολύκαρπο. «Πάντας βάσταζε, ὡς καί σέ ὁ Κύριος, πάντων ἀνέχου ἐν ἀγάπῃ ὥσπερ καί ποιεῖς».

Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Στά χρόνια πού τόν εἶχαμε κοντά μας. Στίς κατ' ἰδίαν συμβουλές, στίς μυσταγωγικές διδασκαλίες, μᾶς ἔλεγε, πιότερο μέ τήν ζωή του, τήν σιωπή του, καί λιγότερο μέ τούς λόγους του καί τά ἐξῆς. Ὁ ἐξωστρεφής καί πληθωρικός Χριστόδουλος στά παιδιά του ἦταν πάντοτε ὀλιγόλογος, ἀλλά βαθειά διδακτικός. Δέν ἔδιδε «μασημένη τροφή»! Ἦθελε νά κοπιᾶσουμε γιά νά καταλάβουμε. Νά πονέσει τό μυαλό μας καί νά ἀναφλεχθεῖ ἡ καρδιά μας. «Ἡ ἀρχιερωσύνη παιδί μου, ἔλεγε, δέν εἶναι ἄνεση. Εἶναι ἀνήφορος. Εἶναι Σταυρός. Σταυρός ὅμως πού ὁδηγεῖ στήν Ἀνάσταση. Ἀνήφορος πού ὁδηγεῖ στήν ἀνοιχτωσιά τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ χῶρος τῆς διακονίας ἑνός Ἐπισκόπου, τόνιζε, δέν εἶναι μόνον ὄαση χαρᾶς ἀλλά πολλές φορές καί ἔρημος δοκιμασίας. Θέλεις νά εἶσαι καλός Ἐπίσκοπος; Βλέπε τούς ἀδελφούς σου μέσα ἀπό τήν προοπτική τοῦ ἐγκολπίου σου. Μέ καθαρότητα καρδιάς καί εὐθύτητα πνεύματος. Θέλεις νά καταξιῶνεις τήν ἀποστολή σου; «Φορτώσου τό φορτίο τους. Ὅπως ὁ Κύριός μας φορτώθηκε τίς

ἀμαρτίες καί τά βάρη ὅλων μας. Αὐτό σημαίνει, τόνιζε, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος εὐρίσκεται εἰς τόπον καί τύπον Χριστοῦ. Ἐσύ θά φορτώνεσαι τά φορτία τους καί θά τά ἐναποθέτεις μέ ἐμπιστοσύνη στά ἅγια καί τρυπημένα ἀπό τήν ἀνθρώπινη ἀχαριστία χέρια Του, στήν ἀγία Τράπεζα, στήν λειτουργία, στήν προσευχή, στό φῶς. Αὐτό εἶναι τό ἔργο τοῦ καλοῦ ποιμένα. Ἔργο βαρὺ, κάποιες φορές ἀβάσταχτο. Λουσμένο στόν ἐναγώνιο ἰδρώτα τῆς Γεθσημανῆ καί στό αἷμα τοῦ Σταυροῦ». Δέν τά ξεχνῶ ποτέ τά λόγια του. Λόγια ζωῆς! Ὡς πολύτιμο μαργαρίτη τά κρατῶ στό μυστικό τῆς ψυχῆς μου ἀρτοφόριο. Ἀγωνίζομαι, ἀλησμόνητε, Πατέρα καί διδάσκαλε, γι' αὐτές σου τίς ὑποθήκες. Ἀγωνίζομαι, σέ δύσκολους καιρούς. Προσευχῆσου γιά μένα!

Αὐτά εἶχα νά σᾶς πῶ ἀδελφοί καί νά σᾶς ἐκφράσω καί πάλι τίς ἐγκάρδιες εὐχαριστίες μου, «κατά πάντα καί διά πάντα». Εὐχομαι νά μήν σᾶς κούρασα. Ζητῶ συγγνώμη. Ὁ Ἐπίσκοπός σας, ὁ πατέρας σας, ὁ ἀδελφός σας, ὁ συνοδοιπόρος σας στόν ἀγώνα, τήν πίστη, τήν ἀγιοσύνη, τήν ἀγάπη. Εὐχηθεῖτε γιά μένα, ὥστε ὁ ἅγιος Θεός νά μοῦ δίδει νοῦν Χριστοῦ, πλατυσμό ἀγάπης, εὐρυχωρία καί θαλπωρή καρδιάς, ἀποθέματα ὑπομονῆς, δαψιλῆ φωτισμό, ὀρθόδοξο φρόνημα, σύνεση, διάκριση καί σοφία, ὥστε γιά ὅσα χρόνια Ἐκεῖνος εὐδοκήσει, νά συνεχίσω νά σᾶς ἀγαπῶ καί νά σᾶς διακονῶ χριστοφιλῶς, εὐαγγελικῶς, θυσιαστικῶς. Ὅπως μοῦ τό

εὐχήθηκε ὁ γέροντας ἐκεῖνος. Μέχρι τῆς τελευταίας μου ἀναπνοῆς.

Καί νῦν Κύριέ μου, ὁ λόγος μου, ἡ προσευχή μου, θυμίαμα εὐωδιαστό σέ Σένα ἀνεβαίνει καί πάλι: «Τίς εἰμί ἐγώ, Κύριέ μου Κύριε, ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων; Καί κατεσμικρύνθην μικρόν ἐνώπιόν Σου, Κύριέ μου Κύριε, καί ἐλάλησας ὑπέρ τοῦ δούλου Σου εἰς μακράν καί εὐλογήσας αὐτόν. Καί νῦν, Σύ οἶδας τόν δοῦλον Σου, Κύριέ μου Κύριε, διά τόν λόγον Σου πεποίηκας καί κατά τήν καρδίαν Σου ἐποίησας πᾶσαν τήν μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι τῷ δούλῳ Σου ἕνεκεν τοῦ μεγαλῦναι Σε, Κύριέ μου Κύριε, ὅτι οὐκ ἔστι Θεός πλήν Σου. Καί νῦν, Κύριέ μου Κύριε, τό ρῆμα ὃ ἐλάλησας περί τοῦ δούλου Σου πίστωσον ἕως τοῦ αἰῶνος Κύριε Παντοκράτωρ... ὅτι εὗρεν ὁ δοῦλος Σου τήν καρδίαν Ἐαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς Σέ τήν προσευχήν ταύτην. Καί νῦν, Κύριέ μου Κύριε, σύ εἶ Θεός μόνος καί οἱ λόγοι Σου ἀληθινοί καί ἐλάλησας ὑπέρ τοῦ δούλου Σου τά ἀγαθὰ ταῦτα. Καί νῦν ἄρξαι καί εὐλόγησον τόν δοῦλον Σου τοῦ εἶναι εἰς τόν αἰῶνα ἐνώπιόν Σου ὅτι Σύ, Κύριέ μου Κύριε, ἐλάλησας καί ἀπό τῆς εὐλογίας Σου εὐλογηθήσεται ὁ δοῦλος Σου. Ἀμήν».

(Β' Βασ. 18, 28).